

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3406/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Písnická v Praze 12
Sídlo	Písnická 760/11, Kamýk, 142 00 Praha 4
E-mail právnické osoby	zspisnicka@zspisnicka.cz
IČ	61388254
Identifikátor	600037436
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Blanka Pilátová
Zřizovatel	Městská část Praha 12
Místa inspekční činnosti	Písnická 760/11, Kamýk, 142 00 Praha 4 Karhanická 759/15, Kamýk, 142 00 Praha 4
Termín inspekční činnosti	6. 12. 2016 – 9. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vybraný úkol směřující k naplnění PHÚ - využívání individuálních výchovných programů.

Charakteristika

Základní škola Písnická v Praze 12 (dále „škola“ nebo „instituce“) je sídlištní školou střední velikosti. Vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Výuka probíhá ve dvou odloučených budovách, a to v sídle školy na adrese Písnická 760/11 a v nedalekém areálu Karhanická 759/15, kde jsou umístěny některé třídy prvního a druhého ročníku a některá oddělení školní družiny. Část budovy v sídle školy má v pronájmu gymnázium.

Škola poskytuje všeobecné základní vzdělání. Má dlouholeté zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), kterých vzdělává přibližně 20 % z celkového počtu žáků školy. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2011 došlo k vzestupu celkového počtu žáků o 20 %, ve sledovaném období tří školních let se již počet žáků a tříd ustálil. K 30. 9. 2016 se zde vzdělávalo 471 žáků ve 20 třídách (12 tříd na prvním stupni a 8 tříd na druhém stupni), kapacita je naplněna na 92 %. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Společná cesta (dále „ŠVP ZŠ“). Na ŠVP ZŠ navazuje ŠVP školní družiny. K termínu inspekce bylo poskytováno zájmové vzdělávání v 7 odděleních 185 žákům.

Instituce je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Získala certifikát Rodiče vítáni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení škola udržuje nastavenou koncepci všeobecného vzdělání. Velká pozornost je věnována integraci žáků se SVP do běžných tříd. Reakcí na změny v potřebách žáků jsou postupně realizované úpravy v ŠVP ZŠ (např. zavedení vyučovacího předmětu technické a pěstitelské práce). Používání filozofie a didaktiky programu Tvořivá škola (principy činnostního učení) se daří zejména na prvním stupni. Vede k osvojování znalostí a dovedností žáků s ohledem na uplatnitelnost v každodenním životě.

Realizovaný systém řízení využívá osvědčené postupy. Řízení školy vychází z ročního plánu a z analýzy zjištěného stavu. Formulované cíle reagují na požadavky školy. S ohledem na potřeby budovy školy dominují materiální podmínky. Cíle ve výchovně vzdělávací oblasti jsou méně propracované. Zatím se nedaří plně využít např. zjištění z jednání pedagogické rady nebo z hospitační činnosti. Ředitelka delegovala kompetence na zástupce ředitelky a na další pracovníky na provozně podpůrných pozicích. Vzhledem k velikosti a potřebám školy se pro plynulejší chod instituce jeví jako žádoucí ustavení druhého zástupce ředitelky (např. s kompetencemi v oblasti řízení pedagogického procesu). Součástí řízení školy je spolupráce s poradenským týmem. Kooperace s odbornými pracovníky z pedagogicko-psychologické poradny nebo s kurátorem pro děti a mládež dotváří výborné podmínky pro integraci žáků se SVP (viz výsledky vzdělávání).

Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke kvalitativnímu posunu v jednání pedagogické rady, která se tak stala skutečně poradním orgánem. Jsou projednávány zásadní záležitosti výchovně vzdělávacího procesu včetně vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání žáků se SVP. Přetrvávajícím trendem jsou chybějící opatření vyplývající z jednání pedagogické rady. Nejsou tak vytěženy závěry, které by reflektovaly konkrétní zjištění.

Ke kvalitativnímu zlepšení došlo v kontrolní oblasti (např. vedení povinné dokumentace). Řada opatření je přijímána operativně na základě každodenní neformální práce. Hospitační

činnost vedení školy je nízká, jedná se o cílený výběr. Zatím tedy schází systematické řízení pedagogického procesu, jež by reagovalo na zjištěný stav i v oblasti řízení školy. Je žádoucí zejména následná kontrola posunu kvality výuky jednotlivých učitelů. Pozitivní je však značně rostoucí trend vzájemných hospitací mezi učiteli, což se vhodně promítá v části metodiky výuky. K výraznému zlepšení došlo také v pravidelné hospitační činnosti všech členů poradenského týmu (sledují chování problémových žáků i průběh vzdělávání žáků se SVP).

Vedení školy se postupně daří stabilizovat pedagogický sbor. K termínu inspekce ve škole působilo 42 pedagogických pracovníků (30 učitelů, 7 vychovatelů a 7 asistentů pedagoga; 2 vychovatelé současně působí jako asistenti pedagoga). Odbornou kvalifikaci k termínu inspekce splňovalo 81 % pedagogických pracovníků. Personální rizika související s neúplnou kvalifikovaností 8 pedagogických pracovníků jsou odstraňována (7 pedagogů si požadované vzdělání doplňuje příslušným studiem). V některých případech se absence kvalifikace negativně projevila v metodickém vedení výuky. K začlenění nově příchozích učitelů přispívá metodická podpora vedoucích předmětových sekcí, kolegů z paralelních tříd a vedení školy. Profesní rozvoj pedagogického sboru je podporován v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které vychází z potřeb školy (např. činnostní učení) i zájmu jednotlivých učitelů. Absolvované kurzy jsou využívány ve výuce.

Poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele škola výrazně vylepšuje vlastními příjmy a doplňkovou činností. Ředitelce školy se dařilo získávat další finanční prostředky také např. na integraci žáků, na podporu potřeb žáků cizinců z třetích zemí nebo na pořízení kompenzačních učebních pomůcek pro zdravotně postižené žáky. Klub přátel základní školy poskytuje finance na rozvoj sociální komunikace nebo na program prevence rizikového chování.

Průběžná modernizace vybavení učeben a kabinetů včetně učebních pomůcek pomáhá zvyšovat kvalitu výchovně vzdělávací činnosti. Vzdělávání se uskutečňuje ve vybavených kmenových i odborných učebnách. Žáci využívají knihovnu a wi-fi síť. Pro výuku tělesné výchovy a pro sportovní aktivity slouží dvě tělocvičny. V areálu školy je venkovní hřiště a prostory s herními prvky pro školní družinu. S ohledem na změny v ŠVP ZŠ (zavedení vyučovacího předmětu technické a pěstitelské práce) vedení školy začalo podnikat kroky k materiálnímu zajištění výuky. Volnočasové aktivity jsou realizovány např. v keramické dílně. Vstup do budovy školy je zabezpečen. Stravování žáků probíhá ve školní jídelně, která nabízí možnost denního výběru ze dvou druhů jídel. Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání se pozitivně projevuje DVPP (např. na prvním stupni metody činnostního učení) nebo dopady vzájemných hospitací mezi učiteli (např. část metodiky vedení výuky, zápis na tabuli, zápis do sešitu, zápis zadání domácího úkolu). Zejména na druhém stupni je zřejmý důsledek nižší míry aktivního řízení pedagogického procesu vedením školy (např. v některých hodinách nerozlišování tématu a cíle vyučovací hodiny; různá míra efektivity výukových metod a forem s ohledem na cíl vyučovací hodiny; v některých hodinách absence sebehodnocení, které se jeví jako žádoucí s ohledem na potřeby žáků; zvyšující se nekázeň žáků daná prezentací výsledků práce všech žáků – nutnost adekvátní míry; nevyužití motivace žáků plynoucí ze zařazených aktivit; různá úroveň pedagogických zkušeností učitelů; nekvalifikovaní učitelé). V organizačně a pedagogicky zvládnutých hodinách byla adekvátním způsobem zohledněna míra potřeb žáků, aktivity směřovaly k vytýčenému cíli, vyučovací jednotka se stávala uzavřenou

(učivo vysvětlit, pochopit, procvičit, ověřit). Výuka je podpořena názorností (také interaktivní tabule, tablety, počítače), využitím mezipředmětových vztahů, souvislostmi a propojením s praxí. Velmi pozitivně je potřeba hodnotit překlopení výchovných problémů žáků do výukových metod (výchovné problémy žáků řešeny pomocí skupinové práce ve výuce). Vzdělávání je charakteristické příjemnou pracovní atmosférou a empatickým přístupem učitelů k žákům. Běžnou součástí výuky je dopomoc učitele žákovi. Pouze v části hodin však byla uplatňována diferenciací učiva s ohledem na různou úroveň studijních předpokladů žáků a s ohledem na schopnosti a možnosti žáků s potřebou podpůrných opatření. Je zřejmé, že žáci mají zažitě návyky, které akceptují a které jsou kontinuálně upevňovány (např. úklid třídy, pravidla vzájemných vztahů s učiteli). Většinou se dařilo žáky aktivizovat, byl zřejmý jejich zájem o výuku. Občas učitelé využívali motivační funkci hodnocení. V některých hodinách se projeví nedostatky v rozvoji slovní zásoby žáků (např. pouze jednoslovné odpovědi, nikoli postupný a systematický rozvoj; absence syntakticky správně utvořené české věty). Negativní je používání obecné češtiny některými učiteli a žáky. Na prvním stupni jsou vhodně začleněny relaxační či pohybové aktivity. Ne vždy je žákům poskytována potřebná zpětná vazba o úspěšnosti a správnosti jejich práce (pracovní sešity bez korekce). Žáci prvních ročníků jsou velmi dobře adaptováni na docházku do školy, k čemuž částečně napomáhá i prostředí třídy podobné prostředí v mateřské škole (učebna a herna).

V zájmovém vzdělávání byl přístup vychovatelek k žákům převážně vstřícný. Pouze ojediněle neměli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro spontánní hru, což se u některých z nich přirozeně projevilo nekázní při řízené činnosti. V ostatních případech byli žáci v průběhu spontánních aktivit dobře motivováni. Výsledky jejich práce jsou hojně a účelně využívány k propagaci a výzdobě školy.

Vzdělávání žáků je pravidelně rozvíjeno v oblasti environmentální výchovy. Žáci jsou podporováni v oblasti jazykového vzdělávání (např. časopisy, pobyt žáků v anglických školách, projekt Edison). Navštěvují muzea, koncerty, divadelní představení nebo vzdělávací a výukové programy. Pravidelně se konají společné akce žáků, rodičů a učitelů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žákům školy se dostává účinné a cílené podpory při vzdělávání prostřednictvím erudovaně propracovaného podpůrného systému, který efektivně propojuje práci dvou výchovných poradců, metodika prevence, školního psychologa s činnostmi dalších externích odborníků. Systém podpory je nastaven a koordinován na výborné úrovni. Jeho efektivita spočívá v profesionálně prováděné identifikaci potřeb jednotlivce a ve schopnosti včas reagovat na výchovné a vzdělávací obtíže žáka. Účinný podpůrný nástroj pro konkrétní žáky představují plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Škola si uvědomuje nutnost kvalitně řešit začínající výchovné a vzdělávací obtíže žáků. Velká pozornost je proto zaměřena na důsledný postup při porušování školního řádu (např. podezření na záškoláctví, nezvladatelné chování žáka k vyučujícím, ke spolužákům, řešení závažných kázeňských přestupků). Jsou stanovena opatření ke zlepšení spolupráce zákonných zástupců a školy, jež jsou pravidelně vyhodnocována. Při opakujících se výchovných obtížích žáka, nedostatečné spolupráci zákonných zástupců či zanedbání péče rodičů o dítě škola intenzivně spolupracuje s kurátorem pro děti a mládež. Externí odborníci pravidelně poskytují metodickou podporu učitelům (např. potíže v komunikaci s rodiči, výukové a výchovné obtíže žáků, vyrovnávací a podpůrná opatření pro žáky, konzultace s asistenty pedagoga, rodiči, žáci se

SVP). Také působí jako mediátoři mezi školou a rodiči nebo pomáhají s nastavením další spolupráce rodiny a školy.

U několika žáků bylo přistoupeno k vypracování individuálního výchovného programu a s tím souvisejících pravidelných schůzek s rodiči (nastavení krátkodobých cílů a sledování jednotlivých kroků spolupráce). K vyhodnocování navrhovaných opatření dochází v pravidelných intervalech, u některých žáků denně. Škole se tento nástroj osvědčil (prostor pro partnerskou komunikaci a uvědomění si, že řešený problém se týká všech zúčastněných - žák, škola, zákonný zástupce). Jednotným působením školy i rodiny na žáka došlo ke zlepšení negativních projevů chování.

Ze zjištění ČŠI vyplývá, že 30 % úrazů je zaviněno spolužákem. Zatím se nedaří přijmout účinnější opatření ke zlepšení situace. Počet uložených kázeňských opatření sice převyšuje počet pochval, je však přímým dopadem důsledně uplatňovaného postupu školy. Funkčnost podpůrného systému dokládají i celkově dobré výsledky žáků. Přibližně dvě třetiny prospívají s vyznamenáním, počty neprospívajících se pohybují mezi 1 – 2 %. Průměrný počet zameškaných hodin na žáka je stabilní, pouze ojediněle se objevuje neomluvená absence. Žákům s rizikem studijního neúspěchu je poskytována již od počátečních projevů selhávání podpora formou individuálních konzultací a doučování (individuální nebo skupinové). K ověřování dosažené úrovně vědomostí a dovedností škola používá vedle běžných interních nástrojů i čtvrtletní srovnávací testy z matematiky a českého jazyka. Na základě zjištění jsou přijímána opatření (např. úprava tematických plánů). Ve výsledcích externí evaluace se projevuje standardní úroveň poskytovaného vzdělávání. Účast žáků v širokém spektru soutěží a olympiád napříč všemi vzdělávacími předměty svědčí o motivačním prostředí.

Realizace primární prevence probíhá formou vzdělávacích bloků pro jednotlivé ročníky, témata prolínají i vzdělávacím procesem. Ve spolupráci s partnery je doplněna širokou nabídkou volnočasových aktivit pro žáky. Do programu prevence je zapojena i žákovská samospráva, která se zaměřuje na smysluplné využívání volného času. Současně je prováděn screening rizikových žáků, selektivní prevence, eventuálně sociometrické šetření. Kariérní poradenství je funkční (včetně profitestů k volbě povolání).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola kontinuálně rozvíjí nastavenou koncepci vzdělávání.
- Výrazný kvalitativní vzestup poradenského systému vytváří výborné podmínky pro vzdělávání žáků se SVP, jejichž počet významně vzrostl.
- Došlo ke zlepšení kontrolního systému.
- Kvalitativní posun byl zaznamenán v jednáních pedagogické rady.
- Došlo ke zlepšení materiálních podmínek.

Silné stránky

- Řízení školy realizované ve spolupráci s poradenským týmem a externími odborníky vytváří výborné podmínky pro vzdělávání žáků se SVP.
- Škola má výborně nastavený poradenský systém poskytující podporu všem žákům, kteří ji potřebují.
- Dochází k pravidelnému vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků se SVP

a informování o jejich potřebách na jednáních pedagogické rady.

- Členové poradenského týmu pravidelně hospitují ve výuce a sledují chování problémových žáků i průběh vzdělávání žáků se SVP.
- Vysoká míra vzájemných hospitací mezi učiteli se pozitivně promítá do části metodiky výuky.
- Výchovné problémy žáků jsou řešeny také pomocí výukových metod (skupinová práce).

Slabé stránky

- Vzhledem k velikosti a potřebám školy chybí druhý zástupce ředitelky.
- Nízká míra hospitační činnosti vedení školy zatím nevede k systematickému řízení pedagogického procesu. Schází dostatečná zpětná vazba, doporučení a následná kontrola posunu kvality výuky.
- Nekvalifikovanost některých učitelů na druhém stupni se negativně promítá do výuky.
- Zatím není systematicky uplatňována diferenciací učiva s ohledem na různé schopnosti a možnosti žáků s potřebou podpůrných opatření.
- Žáci a někteří učitelé používají ve výuce obecnou češtinu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ustavení funkce druhého zástupce ředitelky zajistí lepší podmínky pro chod školy.
- Systematické řízení pedagogického procesu povede k jednotnému postupu učitelů s ohledem na potřeby žáků ve výuce a správnému vedení vyučovací hodiny všemi učiteli. Poskytne dostatečnou zpětnou vazbu o úrovni výuky jednotlivých učitelů.
- Je třeba důsledně uplatňovat diferenciaci učiva především s ohledem na různé schopnosti a možnosti žáků s potřebou podpůrných opatření.
- S ohledem na potřeby žáků je žádoucí nastavit potřebný systém rozvoje českého jazyka (např. systematický rozvoj slovní zásoby, syntakticky správně utvořená česká věta, souvětí, odpověď celou větou, práce s textem, zpracování informací, vysvětlení pojmu, popis skutečnosti, syntaktické odlišnosti českého jazyka od anglického jazyka, zapojení naukových předmětů do celého systému) a uplatňovat jej všemi učiteli.
- Důsledně používat spisovnou češtinu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 60 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti v oblasti pedagogického vedení některých nekvalifikovaných učitelů a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Písnická v Praze 12, s účinností od 1. 10. 2014
2. Potvrzení ve funkci ředitelky školy, ze dne 7. 6. 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, platný k termínu inspekce
4. Výroční zpráva, školní rok 2014/2015 a 2015/2016
5. Školní řád, školní rok 2016/2017, Klasifikační řád, školní rok 2016/2017
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Společná cesta, platnost od 1. 9. 2016
7. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, platnost od 31. 8. 2016
8. Třídní knihy, školní rok 2016/2017 vedené k termínu inspekce
9. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2016/2017 vedený k termínu inspekce
10. Záznamy z pedagogických rad, školní rok 2016/2017 vedené k termínu inspekce
11. Školní matrika vedená k termínu inspekce
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
13. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené ve školním roce 2016/2017
14. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
15. Finanční vypořádání dotací MŠMT za rok 2015
16. Hlavní kniha účetnictví za rok 2015
17. Výkaz zisku a ztráty za rok 2015
18. Rozbor hospodaření za rok 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Mgr. Marie Pšenícová v. r.

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Mgr. Jana Frojdová v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka

Mgr. Hana Šinská v. r.

Ing. Zuzana Bejrová, kontrolní pracovnice

Ing. Zuzana Bejrová v. r.

V Praze 22. 12. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Blanka Pilátová, ředitelka školy

Mgr. Blanka Pilátová v. r.

V Praze 5. 1. 2017